



INFORMATIKA V JAVNI UPRAVI 2015

**Prepočasno "odpiranje" podatkov javnega
sektorja = zamujene priložnosti za razvoj?**

Mag. Aleš Veršič

Direktorat za informatiko, Sektor za razvoj aplikativnih rešitev

Mag. Renata Zatler,

Služba za transparentnost, integriteto in politični sistem

Brdo pri Kranju, 15 December 2015



VSEBINA PREDSTAVITVE

1. PRAVNI OKVIR
2. PONOVA UPORABA / ODPRTI PODATKI
3. INFORMACIJE / PODATKI
4. POMEMBNEJŠE KATEGORIJE ZBIRK PODATKOV IN NJIHOV POTENCIAL
5. KAKO ODPRTI SO PODATKI JAVNEGA SEKTORJA V SLOVENIJI?
6. PRIMERI PORTALOV ODPRTIH PODATKOV
7. ZAKLJUČEK



PRAVNI OKVIR

„IJZ“ DOSTOP / PONOVDNA UPORABA

- **DOSTOP DO IJZ** (pravica vedeti – 39. člen Ustave RS.- ZDIJZ) CILJ:
Transparentnost delovanja države in institucij javnega sektorja
- **PONOVDNA UPORABA IJZ** (Direktiva 2003/98/ES o ponovni uporabi informacij javnega sektorja – implementirana v ZDIJZ leta 2005, spremembe Direktiva 2013/37/EU – novela ZDIJZ 2015)

CILJ: inovacije, raziskave, razvoj podjetništva (nova delovna mesta), razvoj digitalnega gospodarstva, družbe kot celote ter širščega enotnega gospodarskega trga EU (vzpostavitev pogojev za pošteno konkurenco)

- Uredba o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja
- Smernice EK o priporočenih standardnih licencah, podatkovnih zbirkah ... (2014)



PONOVNA UPORABA / ODPRTI PODATKI

DOSTOP: zahteva/obveznost (pravica vedeti!)

PONOVNA UPORABA – „re-use“ : zahteva/obveznost (pravica uporabiti)

ODPRTI PODATEK - „OPEN DATA“ – priporočilo EK



PONOVNA UPORABA / ODPRTI PODATKI

PONOVNA UPORABA („re-use“)

- javno dostopni podatki (informacije, evidence, baze, registri...), ki jih organi zbirajo, proizvajajo, reproducirajo... pri izvajanju svojih javnih nalog
- prosilci (uporabniki) – FIZIČNE ALI PRAVNE OSEBE
- uporaba podatkov za **DRUGE NAMENE** kot so bili prvotno izdelani in tako predstavljajo DODANO VREDNOST – **OPLEMENITENJE SUROVIH PODATKOV**
- nepridobitni ali pridobitni namen
- postopek pridobitve preko konkretnega zaprosila pri organu ali preko spletne objave (odprti podatek)

IZMENJAVA PODATKOV MED ORGANI JAVNEGA SEKTORJA NE SPADA V REŽIM PONOVSNE UPORABE!!



PONOVNA UPORABA / ODPRTI PODATKI

„OPEN DATA“ (odprti podatki)

Spletna objava podatkov v odprtih, strojno berljivih formatih (skupaj z metapodatki) ZA NAMEN DOSTOPA (VPOGLEDA) IN PONOVSNE UPORABE

- ENOSTAVNO (brez omejitev!) - **DOSTOP IN PONOVSNA UPORABA**
 - PROSTA UPORABA ZA NEPRIDOBITNI / PRIDOBITNI NAMEN
 - ODPRTA LICENCA (samo navedba vira)
 - ENOTNA VSTOPNA TOČKA ZA UPORABNIKE („open data“ portal)
- **PREDNOST ZA ORGANE** – brez upravnih postopkov, brez odločb, znižanje stroškov ...



INFORMACIJE / PODATKI JAVNEGA SEKTORJA

„ZAKLAD“ JAVNEGA SEKTORJA,

NEIZKORIŠČEN VIR

VELIK POTENCIAL ZA RAZVOJ...



Smernice EK o priporočenih standardnih licencah, podatkovnih zbirkah - POMEMBNEJŠA (najbolj iskana) PODROČJA

- Geoprostorski podatki
- Podatki, zbrani z opazovanjem zemlje in okoljski podatki
- Prometni podatki
- Statistični podatki
- Podatki o gospodarskih družbah....

Tudi sektorske zakonodajne in politične pobude: INSPIRE Direktiva (prostorske) znanstveni in raziskovalni podatki (politika Komisije za prost dostop do objav, financiranih iz sredstev EU), kultura (digitalizacija kulturnega gradiva)



POTENCIALNI UČINKI ODPIRANJA PODATKOV

(transparentna, nadzorna, gospodarna funkcija)

- TRANSPARENTEN, INOVATIVEN IN UČINKOVIT JAVNI SEKTOR („primerjave in analize med organi, zniževanje stroškov, preprečevanje podvajanja nalog/zbiranja podatkov v različnih bazah)
- PARTICIPACIJA IN ZAUPANJE DRŽAVLJANOV V DELOVANJE JAVNIH INSTITUCIJ
- RAZVOJ ZNANOSTI, PODJETNIŠTVA IN DRUŽBE KOT CELOTE (inovativne storitve in produkti) - **NOVA DELOVNA MESTA**
- RAZMAH DIGITALNEGA GOSPODARSTVA

Ekonomski učinki (ocena EK – dobiček zaradi odpiranja podatkov z zagotavljanjem lažjega dostopa in enostavne ponovne uporabi naj bi na ravni EU znašal **40 mrd eur** letno)



KAKO ODPRTI SO PODATKI JAVNEGA SEKTORJA V SLOVENIJI?

Dostop do (odprtih) podatkov javnega sektorja v Sloveniji je danes zelo razpršen.

Praktično nimamo pravega (po vzoru drugih razvitejših držav) portala odprtih podatkov. Ne glede na navedeno, pa je potrebno izpostaviti dva portala, na katerih najdemo največ odprtih podatkov. V prvi vrsti je to enotna vstopna točka Nacionalnega Interoperabilnostnega Okvira – NIO, dodatno še slovenski INSPIRE geoportal.

Slabše imamo razvito tudi področje spletnih storitev, ki bi omogočale strojni dostop do podatkov. Večinoma imajo uporabniki zgolj vpogled v podatke.



KAKO ODPRTI SO PODATKI JAVNEGA SEKTORJA V SLOVENIJI?

Postopni premiki v odpiranje podatkov se dogajajo, vendar prepočasi in vsak po svoje.

Potreben bo miselni preskok v odpiranju podatkov

Prepogosto se pojavlja komentar, nekdo bo s tem zaslužil!!
Multinacionalke!!

Ali je temu res tako? Ali ne bi to lahko počelo tudi neko slovensko Start-up podjetje? **Na globalni ravni.** Na lokalni bi spoznalo podatke, ki so lahko primerljivi po vsebini s podatki na globalni ravni.

Tudi druge države odpirajo podatke.



PRIMER: Izkušnja podjetja Sinergise

Dobra praksa – ARSO

Dostop	Servisi+podatki
Licenčna politika	
Birokracija	
Metapodatki	



PRIMER: Izkušnja podjetja Sinergise

Dobra praksa – meteo.si

Dostop	servisi
Licenčna politika	
Birokracija	
Metapodatki	



PRIMER: Izkušnja podjetja Sinergise

Dobra praksa – MKGP

Dostop	(servisi)+podatki
Licenčna politika	
Birokracija	
Metapodatki	



PRIMER: Izkušnja podjetja Sinergise

Manj dobra praksa – GURS

Dostop	(servisi)+podatki
Licenčna politika	
Birokracija	
Metapodatki	



DDIMED: Izkušnica podietio Sinergise

gu.gov.si servisi ... Geodetska uprav... Lokalno vreme ... Register nepremične... Register neprem... Register nepremične... register nepremi...

giskd6s.situla.org/giskd/ register nepremicne kulturne dediscine

24 24 SMS Int WI VS SGWIKI GA G CFO CA AI ct ci HD PMA M FB CFO - Account Info

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Register nepremične kulturne dediščine

Iskanje

Ministrstvo za kulturo Register O Rkd Kontakt

Rezultati

Legenda

- ☒ Dediščina
 - ☐ Rkd_Območja
 - ☒ Dediščina
 - ostala dediščina
 - zgodovinska krajina
 - arheološka dediščina
 - kulturna krajina
 - naselbinska dediščina
 - vrtnoarhitekturna dediščina
 - memorialna dediščina

Spletna verzija GiskD je informativne narave. Podatki nimajo uradnega značaja.

Viri podatkov:
- Ministrstvo za kulturo
- Arhiv Republike Slovenije
- Geodetska uprava RS

Ljubljana - Hradskega most

EŠD	365
Ime	Ljubljana - Hradskega most
Datacija	tretja četrtina 19. stol., 1867, druga četrtina 20. stol., 1931, prva četrtina 21. stol., 2011
Obdobje	19. stoletje
Časovnica	> časovnica
	Dodaj med rezultate.

0 20 40 80 120 160 m

izdajati lokacij.”



Dobre prakse iz tujine – Danska



MAPS & TOPOGRAPHY

[Maps & Topography](#) >

[GeoDanmark](#) >

[Topographic data](#) >

[Aerial photos](#) >

[Satellite images](#) >

[Danish place names](#) >

[Faroe Islands](#) >

[Greenland](#) >

Denmark in Minecraft



How to get started...

Download the data

The free Danish geodata for Minecraft can be downloaded in 10240 by 10240 meter



Dobre prakse iz tujine – Velika Britanija



[LOGIN](#) [Contact us](#)

[HOME](#) [PRODUCTS & SERVICES](#) [SOLUTIONS](#) [PUBLIC SECTOR](#) [INDUSTRIES](#) [PARTNERS](#) [LICENSING](#) [CASE STUDIES](#) [SUPPORT](#)

[Product finder](#) [OS MasterMap](#) [AddressBase](#) [OS VectorMap](#) [OS OpenSpace](#) [OS OpenData](#) [OS OnDemand](#) [OS Net](#) [OS Places](#)

OS OPENDATA PRODUCTS

[Twitter](#) [Facebook](#) [Google+](#) [LinkedIn](#)

OS Open Map – Local (Beta)



OS OpenMap backdrop map

In Beta, this is the most detailed, street-level, vector mapping open data product available.

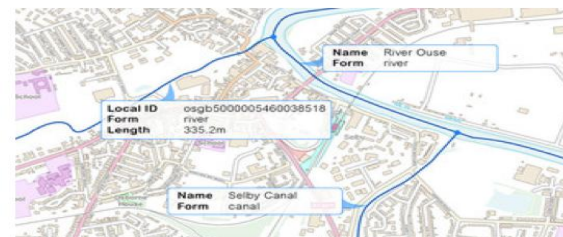
OS Open Names



OS Open Names over OS VectorMap District

Definitive place names, roads numbers and postcodes in Great Britain.

OS Open Rivers (Beta)



OS Open Rivers - attribution

A high-level view of the water network, with generalised geometry and network connectivity.

Vir: Grega Milčinski, Sinergise



PRIMER: AVSTRIJA – Kartografske podlage

Terms of Use

■ http://www.basemap.at/index_en.html



According to the Open Government Data License Austria, CC-BY 3.0 AT, basemap.at can be used for any purpose, even commercially.

Naming has to be performed in the following way:

„Data source: www.basemap.at“

– including the hyperlink to www.basemap.at

basemap.at is not a commercial company. It is a project by geoland.at.

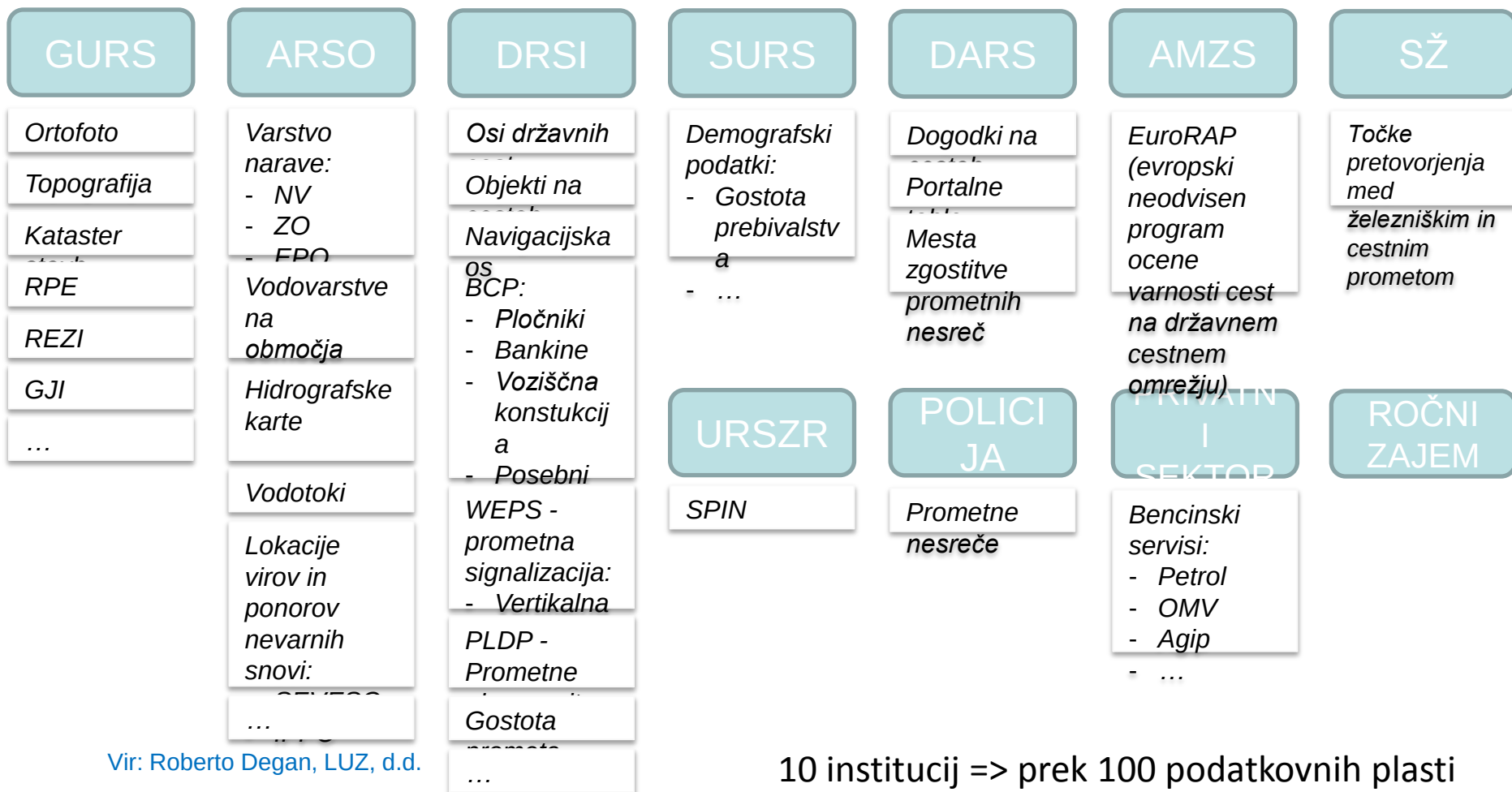
If you are using basemap.at in your projects or products, please [let us know](#) so we can add you to our [gallery](#).

Free of charge is not free of cost

Using basemap.at is free of charge. However, maintaining the service infrastructure of course costs money. These costs are completely covered by the nine provinces of Austria. Why? basemap.at should be used to maximum benefit. Extensive experience with geo data marketing showed, that this can only be achieved when services are free of charge and barrier-free. The Austrian provinces therefore agreed on using the Austrian Open Government Data License (CC-BY 3.0 AT) by the [Cooperation OGD Austria](#).

Thus basemap.at is a clear contribution of the public administration towards an open, barrier- and discrimination-free access to administrative data. Beneficiaries are not only the administrations themselves, but also economy, science and eventually all citizens.

PRIMER: Informacijski sistem za načrtovanje in spremljanje prevozov nevarnega blaga po cestnem omrežju – podjetje LUZ



Vir: Roberto Degan, LUZ, d.d.

10 institucij => prek 100 podatkovnih plasti



PRIMER: Informacijski sistem za načrtovanje in spremljanje prevozov nevarnega blaga po cestnem omrežju

4. ČASOVNI OKVIR PRIDOBIVANJA PODATKOV

ZA TA PROJEKT:

5 MESECEV (od prvega pridobljenega podatka do zadnjega pridobljenega podatka)

P.S.: Zamaknejo se tudi nekateri procesi, ki so vezani na te podatke (ali pa se na novo definirajo)

OBSTOJ KATALOGA IN ZBIRK ODPRTIH PODATKOV:

Nekaj
dni?



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

PRIMERI PORTALOV ODPRTIH PODATKOV

 DATA.GOV

DATA TOPICS ▼ IMPACT APPLICATIONS DEVELOPERS CONTACT

The home of the U.S. Government's open data

Here you will find data, tools, and resources to conduct research, develop web and mobile applications, design data visualizations, and [more](#).

GET STARTED

SEARCH OVER 187,652 DATASETS



Federal Student Loan Program Data



BROWSE TOPICS



Agriculture



Business



Climate



Consumer



Ecosystems



Education



Energy



Finance



Health



Local
Government



Manufacturing



Ocean



Public Safety



Science &
Research

HIGHLIGHTS



PRIMERI PORTALOV ODPRTIH PODATKOV



DATA TOPICS ▾ IMPACT APPLICATIONS DEVELOPERS CONTACT

DATA CATALOG

Home / Datasets

Organizations



Search datasets...



Order by:

Popular ▾

Datasets ordered by Popular

Dataset Type:

geospatial ✕

Filter by location

Clear

Enter location...



Map data CC-BY-SA by [OpenStreetMap](#)
Tiles by [MapQuest](#)

Topics



Clear All

Local Government (3554)

Climate (529)

AAPI (317)

Ocean (206)

Ecosystems (139)

Show More Topics

126,488 datasets found

U.S. Hourly Precipitation Data [757 recent views](#)

National Oceanic and Atmospheric Administration, Department of Commerce — Hourly Precipitation Data (HPD) is digital data set DSI-3240, archived at the National Climatic Data Center (NCDC). The primary source of data for this file is...

[HTML](#) [HTML](#) [HTML](#) [Esri REST](#) [KMZ](#) [PDF](#) 6 more in dataset

Great Chile Earthquake of May 22, 1960 - Anniversary Edition [495 recent views](#)

National Oceanic and Atmospheric Administration, Department of Commerce — On May 22, 1960 (19:11 UTC), a Mw 9.5 earthquake occurred in southern Chile (39.5 S, 74.5 W). This was the largest earthquake ever instrumentally recorded. (It was...

[HTML](#) [HTML](#) [HTML](#) [HTML](#) [HTML](#) [HTML](#) 1 more in dataset

National Park Boundaries [342 recent views](#)

Earth Data Analysis Center, University of New Mexico — National Park Service unit boundaries.

[WMS](#) [WFS](#) [HTML](#) [ZIP](#) [gml](#) [KML](#) 11 more in dataset

Military Installations, Ranges, and Training Areas [316 recent views](#)

Department of Defense — This dataset, released by DoD, contains geographic information for major installations, ranges, and training areas in the United States and its territories. This...

[ZIP](#)

Federal

Federal

University

Federal



PRIMERI PORTALOV ODPRTIH PODATKOV

[Search](#) | [Contact](#) | [Cookies](#) | [Legal notice](#) | English (en)

 **EUROPEAN DATA PORTAL (BETA)**



Search Datasets

 [Search](#)
[Advanced Search \(SPARQL\)](#)

**BETA VERSION**
You can access the data tools from here

[Home](#) | [What we do](#) | [Providing Data](#) | [Using Data](#) | [Training & Library](#) |

Latest News



20/11/2015
High level presentation of the European Data Portal architecture



19/11/2015
MYGEOSS Apps for Your Environment winners



18/11/2015
European Data Forum 2015 took place in Luxembourg

[News Archive](#)

Browse Categories



Agriculture, Fisheries, Forestry & Foods



Energy



Regions & Cities



Transport



Economy & Finance



International Issues



Government & Public Sector



Justice, Legal System & Public Safety



Environment



Education, Culture & Sport



Health



Population & Society



Science & Technology

Newsletter





PRIMERI PORTALOV ODPRTIH PODATKOV

[Search](#) | [Contact](#) | [Cookies](#) | [Legal notice](#) | [English \(en\)](#)

 **EUROPEAN DATA PORTAL (BETA)**

[European Data Portal > Data](#)

[Home](#) | [What we do](#) | [Providing Data](#) | [Using Data](#) | [Training & Library](#)

[Home](#) / **Datasets**

[Filter by location](#) [Clear](#)



[OpenStreetMap](#) | [Disclaimer](#)

Catalogs

[GDI-DE \(89056\)](#)

[data.gov.uk \(23708\)](#)

[Plateforme ouverte ... \(20858\)](#)

[Geocatalogue France](#)

[Atom Feed](#)

[Multi-Language Search](#)

266,491 datasets found [Order by:](#) [Relevance](#)

Atlas des zones inondables du Scorff
AZI du Scorff_ carte hydrogéomorphologique_ 1:25000
[HTML](#)

AOP_VIN_21013_BOURGOGNE_PASSE_TOUT_GRAINS_AIRE_PARCELLAIRE_2013.01.24
Aire parcellaire délimitée de l'AOP BOURGOGNE PASSE-TOUT-GRAINSnnEn application des réglementations européenne et nationale, une aire géographique est définie dans les cahiers...



PRIMERI PORTALOV ODPRTIH PODATKOV



data.gov.hr

Portal otvorenih podataka
Republike Hrvatske

Prijava

Pretražite podatke...



[Podaci](#) [Aplikacije](#) [Dodatni sadržaji](#) [Kontakti](#)

Što je Portal otvorenih podataka?



[Pogledajte više >](#)

Što je Otvorena Vlada?



[Pogledajte više >](#)

Statistički pokazatelji



[Pogledajte više >](#)

Najnoviji skupovi podataka

- Broj pacijenata po ordinaciji primarne zdravstvene zaštite
- Popis kategoriziranih turističkih objekata
- Popis autotaksi prijevoznika u Gradu Zagrebu
- e-Građani – statistika
- Kvaliteta zraka u Republici Hrvatskoj

[Pogledajte više >](#)

Najnovije aplikacije

- 14.10.2015.
Gugalaga – tražilica vrtića
 - 21.08.2015.
CroSoS
 - 10.06.2015.
Imamo pravo znati
 - 05.05.2015.
HRstat: Interaktivna vizualizacija statističkih podataka o Hrvatskoj
 - 23.03.2015.
Zagreb Food
- [Pogledajte više >](#)

Najave događanja

- 25.11.2015.
Maksimiziranje interoperabilnosti (Share-PSI)
- [Pogledajte više >](#)



PRIMERI PORTALOV ODPRTIH PODATKOV



data.gov.hr

Portal otvorenih podataka
Republike Hrvatske

Prijava

Pretražite podatke...



Podaci Aplikacije Dodatni sadržaji Kontakti

Skupovi podataka Prijedlozi za objavu Izdavači

/ Skupovi podataka

Pretražite podatke...



139 Rezultata

Sortiraj prema:

Popularnosti



TEMA

Društvena pitanja (49)

Financije (39)

Politika (12)

Zapošljavanje i radni uvjeti (7)

Obrazovanje i komunikacije (6)

Pravo (5)

više

FORMATI RESURSA

XLS (84)

HTML (79)

CSV (33)

XML (13)

PDF (11)

Zip (3)

više

Adresar

Digitalni informacijsko-dokumentacijski ured Vlade Republike Hrvatske

ADRESAR čine podaci o aktualnim tijelima zakonodavne, izvršne i sudbene vlasti, institucijama javnog sektora, diplomatskim predstavništvima, trgovačkim društvima od posebnog državnog...

Politika

HTML

XML

Adresar zdravstvenih ustanova/privatnih praksi

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Naziv ustanove, adresa, kontakt podaci

Društvena pitanja

HTML

XLS

Aktualni vremenski podaci za Europu – posljednji UTC termin

Državni hidrometeorološki zavod

Aktualni podaci za Europu – posljednji UTC termin UTC termini: 00, 03, 06, 09, 12, 15, 18, 21 h lokalno vrijeme ljeti = UTC + 2h lokalno vrijeme zimi = UTC + 1h

Znanost

HTML

XML

Aktualni vremenski podaci za Hrvatsku po terminima u lokalnom vremenu

Državni hidrometeorološki zavod

Aktualni podaci za Hrvatsku po terminima u lokalnom vremenu

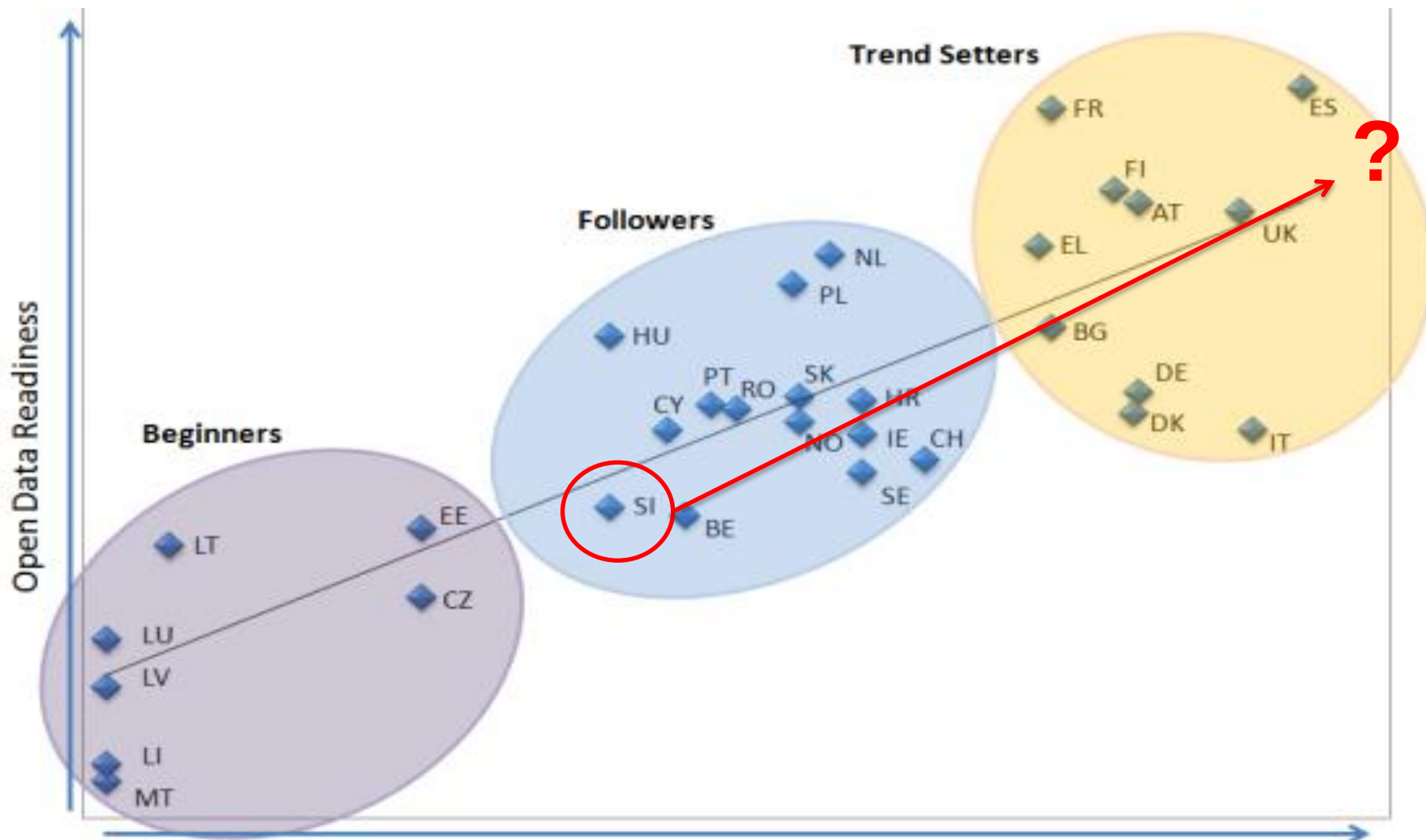
Znanost

HTML

XML



ZAKLJUČEK IN PLAN AKTIVNOSTI





PLAN AKTIVNOSTI MJU 2015 - 2018

- ZDIJZ – E (v decembru 2015 naj bi bila potrjena)
- Sprememba Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi **(2016)**
- Priročnik za ponovno uporabo in odpiranje podatkov (standardi, priporočljivi formati, interoperabilnost...) **(2016)**
- Akcijski načrt (prioritete) za odpiranje podatkov (statistika, prostor, okolje, promet...) **(2016)**
- Usposabljanje organov javnega sektorja (pomoč organom) **(2016 dalje)**
- Prenova sistema objave odprtih podatkov - Portal odprtih podatkov **(2016 dalje)**
- Projekti osveščanja (Festival odprtih podatkov....., sodelovanje s študenti in drugimi deležniki, gospodarstvom....)
- Sodelovanje v projektih na mednarodni ravni...



ZAKLJUČNE MISLI

- VSAK ORGAN BI MORAL PRI PRENOVI SVOJIH SISTEMOV TUDI PREDVIDETI SPLETNE STORITVE ZA DOSTOP DO ODPRTIH PODATKOV
- UPORABNIKI PODATKOV NISO SOVRAŽNIKI, AMPAK PARTNERJI
- DRŽAVNI PODATKI SO DENAR V DRUGAČNI OBLIKI
- POTREBNA BO POLITIKA VODENJA PODATKOV, KOT SUROVINE DIGITALNE DRUŽBE (Chief Data Officer)



ZAKLJUČNE MISLI

Chief Data Officer

A chief data officer (CDO) is a corporate officer responsible for enterprise wide governance and utilization of information as an asset, via data processing, analysis, data mining, information trading and other means. (Vir: https://en.wikipedia.org/wiki/Chief_data_officer)

, Gartner predicting that 50% of all companies in regulated industries will have a CDO by 2017. (Vir: <http://www.chiefdataofficereurope.com/>)



ZAKLJUČNE MISLI





HVALA VSEM ZA UDELEŽBO IN SE VIDIMO V NASLEDNJEM LETU

Aleš Veršič(aversic@gov.si), 01 478-85-54

Direktorat za informatiko, Sektor za razvoj aplikativnih rešitev

Renata Zatler (renata.zatler@gov.si), 01 478-83-32

SLUŽBA ZA TRANSPARENTNOST, INTEGRITETO IN POLITIČNI SISTEM

www.mju.si

"KEEP LOOKING UP ...
THAT'S THE SECRET OF
LIFE ... "
Snoopy

